

بررسی منظر محوطه باستانی سازه‌های آبی شوشتر با تاکید بر سه رویکرد در مدیریت شهری

ایرج نادعلی پور^{۱*}، علیرضا سهرابی^۲، دکتر بهناز بابائی مراد^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، گروه شهرسازی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

Nadali1976@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، گروه شهرسازی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

Alirezasoehabi2580@gmail.com

۳- عضو هیات علمی، گروه شهرسازی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

Ur.behbm@yahoo.com

چکیده

امروزه مناظر و چشم اندازهای طبیعی، نقش مهمی در شکل‌گیری سیمای شهرها ایفا می‌کنند. مقاله حاضر با به کارگیری رویکردهای ارائه شده در مدیریت شهری، در صدد است تا وضعیت مجموعه سازه‌های آبی شوشتر را مورد تحلیل قرار دهد. به این منظور، پژوهشی با رویکرد توصیفی و با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای شامل مطالعه‌ی متون مرتبط با موضوع، مقالات و کتابهای موجود و نیز بر اساس مشاهدات میدانی صورت پذیرفت. چنین نتیجه شد که این مجموعه، به عنوان یک منظر منحصر به فرد و زیبا می‌تواند نقشی محوری در کیفیت سیمای شهر شوشتر داشته باشد. از سوی دیگر، از نقطه نظر حفظ جلوه‌های بصری و جلوگیری از تعرض ساخت و سازها به حریم منظر این مجموعه، نیاز هست تا توجه بیشتری صورت پذیرد. در پایان نیز پیشنهاداتی در جهت حفظ کیفیت منظر مجموعه ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: منظر، طراحی شهری، مدیریت شهری، سازه‌های آبی شوشتر

۱- مقدمه

منظر به عنوان عنصری عینی- ذهنی که از اجزای طبیعی و فرهنگی تشکیل یافته، هم بر فرهنگ و تمدن بشر اثرگذار است و هم از انسان و نحوه زیست او تاثیر می‌پذیرد. آثار و جاذبه‌های طبیعی و تاریخی، هر یک انتقال دهنده ارزشهای منظرین ویژه-ی خود می‌باشند. به خصوص وقتی این مناظر در فضاهای شهری قرار گرفته و سبب سرزندگی و نشاط شهر می‌شوند. مجموعه سازه‌های آبی شوشتر، که از سال ۱۳۸۸ به عنوان میراث جهانی و متعلق به تمام بشر و نسل‌های آتی شناخته شده، همچون دیگر پدیده‌های جهان پیرامون، دارای نمادها و مفاهیم فرهنگی و طبیعی است که روی هم رفته منظر این اثر را شکل می‌دهند. از گذشته‌های دور تاکنون، حضور آب در شهر، یکی از عوامل ایجاد نشاط و سرزندگی بوده است. محوطه باستانی سازه‌های آبی واقع در شهر شوشتر که در سال ۱۳۸۸ به عنوان دهمین اثر ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است، به عنوان یکی از سایت‌های تاریخی و جاذبه‌های گردشگری ایران محسوب می‌شود. وجود آبشارهای خروشان، باعث ایجاد مناظر و چشم اندازهایی زیبا در دل شهر شده است. تحقیق حاضر در جستجوی پاسخ به این سوال است که از نقطه نظر سه رویکرد مدیریتی ارائه شده توسط وینسنت (۱۳۹۱)، محوطه باستانی سازه‌های آبی شوشتر از چه وضعیتی برخوردار است.